

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE (RIA)

1. Důvod předložení a cíle

Předkládaný návrh vyhlášky se týká oblasti praktického vyučování, kdy smějí žáci pod přímým dohledem nebo dozorem osoby s odbornou způsobilostí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi nebo vykonávat činnosti spojené s nebezpečnou expozicí prachů.

Návrh vyhlášky je zpracován na základě zmocnění uvedeného v § 65 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 178/2016 Sb.

Na základě tohoto zmocnění Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) připravilo návrh vyhlášky o seznamu nebezpečných chemických látek, směsí a prachů a podmínkách nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a podmínkách výkonu činností spojených s nebezpečnou expozicí prachů.

1.1 Název

Návrh vyhlášky o seznamu nebezpečných chemických látek, směsí a prachů a podmínkách nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a podmínkách výkonu činností spojených s nebezpečnou expozicí prachů.

1.2 Definice problému a popis právního stavu

Ministerstvo předkládá návrh vyhlášky na základě zmocnění § 65 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

Potřeba vydání vyhlášky vyplývá z potřeb středních škol realizujících praktické vyučování dle vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.

V druhé polovině roku 2015 došlo k vypuštění odst. 6 v § 44a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, který stanovoval, že fyzické osoby starší 15 let a mladší 18 let smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako toxické nebo žiravé v rámci přípravy na povolání a pod přímým dozorem odpovědné osoby; tím bylo znemožněno žákům středních škol nakládat s výše uvedenými chemickými látkami a směsmi.

Ve stejné době nahradila vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích), vyhlášku č. 288/2003 Sb., a tímto byla taktéž významně omezena činnost nezletilých žáků v rámci praktického vyučování, a to především v oblasti nakládání s chemickými látkami a směsmi a prachy převážně tvrdých dřev.

Ministerstvo z důvodu okamžité potřeby úpravy možnosti nakládání s chemickými látkami mladistvými při praktickém vyučování předložilo v roce 2016 novelu nařízení vlády

č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů. V § 12a tohoto nařízení jsou tak nově stanovena speciální pravidla vztahující se na mladistvé žáky při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi v rámci přípravy na povolání a pod přímým soustavným dohledem osoby s odbornou způsobilostí podle zákona č. 258/2000 Sb. Uvedená novela však neupravuje problematiku nebezpečné expozice prachů.

1.3 Cíl návrhu právního předpisu

Cílem je umožnit v dostatečném rozsahu nakládání s vybranými chemickými látkami, směsmi a prachy v rámci praktického vyučování. V důsledku této úpravy budou vytvořeny podmínky pro to, aby si žáci v nejvyšší možné míře osvojili principy a pravidla nakládání s těmito chemickými látkami a směsmi a s prachy.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

- Ministerstvo
- Česká školní inspekce
- Zřizovatelé středních škol
- Střední školy
- Žáci středních škol

1.5 Zhodnocení rizika spojeného s nečinností

Střední školy se při organizaci praktického vyučování řídí v souladu s § 65 odst. 3 školského zákona ustanoveními zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a dalšími předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Příslušná pracovněprávní ustanovení o práci mladistvých fakticky znemožňují realizaci praktického vyučování žáků v oborech středního vzdělávání, ve kterých žáci pracují v rámci odborné přípravy s nebezpečnými chemickými látkami nebo směsmi či jsou vystaveni nebezpečné expozici prachů.

1.6 Rizika spojená s neřešením problému:

- Snížení kvality praktického vyučování v oborech středního vzdělání se zaměřením na chemii a zpracování dřeva.
- Neumožnění získat vhodné pracovní návyky pro správnou laboratorní praxi.
- Nedokonalá příprava absolventů středních škol pro uplatnění na trhu práce.

2. Návrh variant řešení

2.1 Varianta I

Varianta I – „nulová“ varianta, tj. zachování existujícího právního stavu.

2.2 Varianta II

Varianta II – vymezení nebezpečných chemických látek a směsí a prachů, se kterými mohou nakládat žáci středních škol při praktickém vyučování

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Varianta II nemá přímý dopad na státní rozpočet. U České školní inspekce lze očekávat zvýšené nároky na rozsah jejích kontrolních činností v oblasti následné kontroly praktického vyučování a bezpečnosti.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost

Vyhláška nemá přímý dopad na uvedenou oblast.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí

Vyhláška nemá přímý dopad na uvedenou oblast.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky

Vyhláška nemá přímý dopad na uvedenou oblast.

3.5 Sociální dopady, dopady na spotřebitele, dopady na životní prostředí, dopady na výkon statistické služby

Vyhláška nemá přímý dopad na uvedené oblasti.

4. Implementace doporučené varianty a vynuovení

Účinnost vyhlášky je navržena 15 dnem po jejím vyhlášení. Za implementaci této varianty bude odpovědno ministerstvo.

Kontrolu nad praktickým vyučováním vykonává sama střední škola a Česká školní inspekce.

5. Přezkum účinnosti regulace

Kontrola průběhu vzdělávání a organizace praktického vyučování je součástí činnosti samotné střední školy a ČŠI, která vydává podle § 174 odst. 16 školského zákona Výroční zprávu České školní inspekce za každý uplynulý školní rok. Výroční zpráva obsahuje souhrnné poznatky o stavu vzdělávání a vzdělávací soustavy vycházející z kontrolních šetření ČŠI. Dále pak praktickému vzdělávání jsou věnovány tematické zprávy ČŠI. Účinnost nové právní úpravy bude průběžně podrobována přezkumu zejména s ohledem na stanovený seznam nebezpečných chemických látek a směsí a prachů. V případě potřeby dojde k rozšíření či naopak zúžení tohoto seznamu, a to i v návaznosti na evropské předpisy.

6. Konzultace a zdroje dat

V různých fázích příprav vyhlášky proběhly konzultace se zástupci středních škol pro oblast chemického a dřevařského vzdělávání.

7. Kontakt na osobu, která provedla hodnocení

Ing. Karla Mališová, odbor vzdělávání, telefon: 234 811 531;
e-mail: karla.malisova@msmt.cz;